

Innovatie moet wachttijd voor reumapatiënt keren

GOOS BIES

Wachttijden dreigen voor reumapatiënten in Friesland verder op te lopen. Mogelijk kan een nieuw handscan-apparaat in de toekomst uitkomst bieden.

„Zit u comfortabel? Steek uw handen dan maar in de scan”, zegt arts-assistent Ahmed al Hasan bij wijze van proef tegen reumatoloog Reinhard Bos in een behandelkamer in Medisch Centrum Leeuwarden. In het scanapparaat worden de onderarmen van de reumatoloog afgeknepen waardoor de bloeddoorstroming stopt en er uiteindelijk via een rekenformule valt te achterhalen waar in de gewrichten een ontsteking zit. In twee tot drie minuten is de handeling verricht en kan de arts vervolgens aan de slag met het stellen van een diagnose.

„Nu hebben we voor de detectie van gewrichtsontstekingen nog onze eigen handen, eenMRI-scan, een röntgenfoto of een echo, dat zijn veel duurdere of pijnlijkere methodes”, legt Bos uit. Als het apparaat werkt kan er sneller een diagnose ge-

steld worden en dat is cruciaal voor de aanpak van ontstekingsreuma. „Alle onderzoeken wijzen er nu op dat hoe eerder je begint met het toedienen van ontstekingsremmers, hoe meer kans je hebt de reuma echt te bedwingen. Na twee jaar is dat bijna onmogelijk geworden.”

MCL is een van de eerste Nederlandse ziekenhuizen die de komende twee jaar gaan onderzoeken wat de toegevoegde waarde van de handscan kan zijn. Het gaat om een Nederlandse uitvinding, die het bedrijf Hemics (een spin-off bedrijf van Philips) ontwikkelt. De Friesland ziet er brood in. Via een stichting subsidieert de zorgverzekeraar het apparaat van 180.000 euro en het onderzoek in Leeuwarden. De Friesland hoopt dat de wachttijden ermee teruggebracht kunnen worden. Die zijn al jaren te hoog in Friesland en dreigen door de vergrijzing alleen maar verder op te lopen.

Zo was de gemiddelde wachttijd voor reumaklachten in Friesland vorig jaar drie maanden, terwijl de norm drie weken is. Landelijk is er al jaren een tekort aan reumatologen. In Friesland is de onderbezetting

MCL doet mee aan onderzoek met nieuwe uitvinding: een handscan

nog duidelijker dan landelijk, met als gevolg dat Friese patiënten niet altijd optimaal behandeld kunnen worden en de reuma soms te laat ontdekt wordt. Om de wachttijden aan te pakken vallen twee oud-reumatologen tijdelijk als waarnemer in, zodat er in heel Friesland nu zo'n tien reumatologen in functie zijn. Daarnaast hebben de reumatologen land afgesproken dat patiënten bij wie door de huisarts al ontstekingsreuma is waargenomen binnen twee weken in het ziekenhuis aan de beurt zijn. „Daardoor moeten patiënten met vagere klachten wel langer wachten, een kwestie van prioriteiten.”

Het is de bedoeling dat Al Hasan het onderzoek de komende twee jaar gaat uitvoeren. Hij zal bij een grote groep patiënten met reuma-

toide artritis een geblindeerde handscan afnemen. „Dat zal geen invloed op hun bezoek hebben, hooguit vijf minuten van hun tijd”, zegt de arts-assistent, een Syrische vluchteling die in juni in dienst is getreden.

Kritiek is er ook op het apparaat. Zo vinden sommige reumatologen dat een te beperkt deel van het lichaam wordt gescand. „Terechte kanttekeningen”, vindt Bos. „Maar grof geschat wordt 80 procent van de ontstekingen in de handen gevonden en wie weet kan er later ook wel een voetscan gemaakt worden.” Bos blikte zelfs nog verder vooruit. „Dit apparaat is alleen maar een glasplaat met belichting. De volgende stap kan zijn dat je dit op je iPad thuis kan doen. Technische vooruitgang moet je niet in de weg staan.”

MCL houdt op 21 september van 19.00 tot 20.30 een minisymposium in het atrium over de handscan. Reumapatiënten en andere geïnteresseerden kunnen zich tot 14 september gratis aanmelden bij patricia.de.ruiter@znb.nl

Reumatoloog Reinhard Bos (rechts) en assistent-arts Ahmed al Hasan draaien proef met de handscan. Met de nieuwe uitvinding zou ontstekingsreuma snel en eenvoudig op te sporen moeten zijn. FOTO MARCEL VAN KAMMEN